4.1.3.6. SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ KREDİLİ ALIM, AÇIĞA SATIŞ VE ÖDÜNÇ ALMA VE VERME İŞLEMLERİ HAKKINDA TEBLİĞ

(Seri: V, No: 65) **(*)**

(14/7/2003 tarihli ve 25168 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

Tebliğ değişikliklerine ilişkin liste:

1- (27/9/2003 tarihli ve 25242 sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 69 yayımlanmıştır.)

2- (17/12/2003 tarihli ve 25319 sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 74 yayımlanmıştır.) **(**)**

3- (28/2/2004 tarihli ve 25387 sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 78 yayımlanmıştır.)

4- (8/6/2005 tarihli ve 25839 sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 81 yayımlanmıştır.)

5- (17/7/2007 tarihli ve 26585 sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 94 yayımlanmıştır.)

6- (20/10/2009 tarihli ve 27382 sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 111 yayımlanmıştır.)

7- (18/3/2010 tarihli ve 27525 sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 118 yayımlanmıştır.)

8- (31/12/2012 tarihli ve 28514 (4.mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 133 yayımlanmıştır.)

9-(5/3/2021 tarihli ve 31414 sayılı Resmi Gazete'de; "Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ (Seri: V, No:65)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: V, No: 137 yayımlanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Tanım ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

Madde 1 — Bu Tebliğin amacı, sermaye piyasası araçlarının kredili alım, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemleri ile bu faaliyeti yapacak olan kurumlara ilişkin ilke ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

Madde 2 — Bu Tebliğ 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun değişik 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (l) bendine dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 3 — Bu Tebliğde geçen;

Kanun	:	28/7/1981 tarihli 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununu,
Kurul	:	Sermaye Piyasası Kurulu'nu,
Borsa	:	Sermaye piyasası araçlarının işlem göreceği borsalar ve Kurulca bu Tebliğ konusu işlemlerin yapılmasına izin verilen teşkilatlanmış diğer piyasaları,
Takasbank	:	İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,

(*) Kurul Karar Organı'nın 14/02/2023 tarih ve 9/176 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru: (2023/10 sayılı SPK Haftalık Bülteni'nde yayımlanmıştır.)

06.02.2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan ve Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'yı (Deprem Bölgesi) etkileyen depremler nedeniyle ülkemizin yaşadığı zor zamanlarda, depremin finansal piyasalar üzerindeki olumsuz etkisinin asgariye indirilebilmesi ve olası yatırımcı mağduriyetlerinin önüne geçilmesi için;

1) a) 10.04.2023 tarihine kadar; aracı kurumlarca, portföy büyüklüğü 1.000.000 Türk Lirası ve altında olan müşterilere uygulanacak azami kredi faiz oranının ve kredili olmayan bir alım emri nedeni ile ödemekle yükümlü oldukları tutarın tamamının veya bir kısmının takas günü itibarıyla tevdi edilmemesi veya söz konusu tutarın takas tarihi itibarıyla aracı kurum nezdindeki hesaplarında bulunmaması durumunda (temerrüt durumunda) uygulanacak faiz oranının, aracı kurumun vereceği kredinin, kaynak maliyeti dikkate alınarak, sermaye piyasasına olan algıyı olumsuz etkileyecek ve güveni zedeleyecek uygulamalardan kaçınılmak suretiyle, makul bir seviyede belirlenmesi yönünde tavsiye kararı alınmasına,

b) 06.02.2023 tarihi itibariyle Deprem Bölgesi'nde ikametgâhı, işyeri adresi veya şubede hesabı bulunan müşterilerin, 06.02.2023 tarihinden itibaren oluşan temerrüt durumlarında, Seri: V, No:65 sayılı Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ'in (Kredili İşlemler Tebliği) 16'ncı maddesi çerçevesinde 30.06.2023 tarihine kadar işlem tesis edilmemesi, temerrüde ve temerrüt sonucuna bağlı işlemlerin yapılmaması şeklinde uygulamanın yönlendirilmesine,

c) Bu maddenin (a) bendi kapsamında belirlenen faiz oranlarının, Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ'nin (MKK) Yatırımcı Risk Takip Sistemi'ne aracı kurumlarca müşteri bazında raporlanmasına,

2) 30.06.2023 tarihine kadar, aracı kurumların hazırladığı sermaye yeterliliği tablolarında, kendi portföylerine alınan pay senetlerine ilişkin pozisyon riski oranının %10 yerine %3 üzerinden, kredi hesabı altında izlenen "Diğer müşteriler" için pozisyon riski oranının ise %8 yerine %4 üzerinden hesaplanmasına,

3) 30.06.2023 tarihine kadar, Kredili İşlemler Tebliği'nin 7'nci maddesi uyarınca yapılacak genel işlem sınırı hesaplamasında, 06.02.2023 tarihi itibariyle Deprem Bölgesi'nde ikametgâhı, işyeri adresi veya şubede hesabı bulunan müşterilere kullandırılan kredilerin dikkate alınmamasına, **4)** Kurulumuzun 19.03.2020 tarihli ve 17/400 sayılı Kararı uyarınca %35 olarak belirlenen başlangıç özkaynak koruma oranının, 10.04.2023 tarihine kadar %20 olarak uygulanmasına,

5) Kurulumuzun 06.02.2023 tarihinde Deprem Bölgesi'ndeki yatırımcılara yönelik aldığı Kararın tüm yatırımcılara teşmil edilmesi amacıyla;

a) Kredili olmayan bir alım emri nedeni ile müşterinin ödemekle yükümlü olduğu tutarın tamamının veya bir kısmının takas günü itibarıyla tevdi edilmemesi veya söz konusu tutarın takas tarihi itibarıyla müşterinin aracı kurum nezdindeki hesabında bulunmaması durumunda Kredili İşlemler Tebliği'nin 16 ncı maddesi çerçevesinde işlem tesis edilmesi,

b) Kredili İşlemler Tebliği'nin 17 nci maddesi uyarınca kredili sermaye piyasası aracı işlemlerinin devamı süresince özkaynak koruma oranının asgari %20 olması,

c) Kredili İşlemler Tebliği'nin 18 nci maddesi uyarınca kredili olarak alınan ve/veya özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarını satarak krediyi kapatma yetkisi ve özkaynak tamamlama bildirimi gönderilmiş müşterinin hiçbir alım emrinin, bildirim gününden özkaynak tamamlanıncaya kadar geçecek süre boyunca yerine getirilmemesi,

hususlarındaki hükümlerin, aracı kurumların kendi risk politikalarına uygun düştüğü ölçüde ve müşteri taleplerini de olabildiğince gözeterek, 10.04.2023 tarihine kadar esnek bir şekilde uygulanabilmesine,

6) 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, müşterilerce yatırım kuruluşlarına devredilecek bireysel emeklilik sözleşmelerinden kaynaklanan devlet katkısı hariç alacakların, Kredili İşlemler Tebliği'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerinde özkaynak olarak kabul edilebilecek kıymetler arasına eklenmesine ve bu alacakların %100'ünün özkaynak olarak kabul edilmesine karar verilmiştir.

(**) Seri: V, No: 74 sayılı Tebliğ 1/1/2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İMKB Yönetmeliği	:	19/2/1996 tarihli ve 22559 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Yönetmeliğini,
Özsermaye	:	Kurulun aracı kurumların sermayelerine ve sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemeleri uyarınca hesaplanan özsermaye tutarını,
İşleme Konu Kıymetler	:	Kullandırılan kredi karşılığında satın alınan sermaye piyasası araçları veya açığa satıştan elde edilen satış hasılatı ile müşterinin bu işlemler nedeni ile özkaynak olarak yatırdığı nakit ve sermaye piyasası araçlarının toplamını,
DİBS Piyasa Yapıcıları	:	Hazine Müsteşarlığı tarafından Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) için çift taraflı kotasyon vermek üzere görevlendirilen aracı kurum ve bankaları,
Ölçüt Kağıt	:	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenecek DİBS'leri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Yetkili kuruluşlar

Madde 4 — Sermaye piyasası araçlarının kredili alım, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerine, sermaye piyasası araçlarının alım satımına aracılık yetki belgesine sahip aracı kurumlar Kuruldan ayrıca izin almaksızın aracılık edebilirler.

Aracı kurumlar bu Tebliğde yer alan mekan, teknik donanım, personel ve muhasebe sistemi gibi şartları yerine getirdiklerini Kurula tevsik etmeleri şartı ile 30 iş günü içerisinde kendilerine aksi bildirilmedikçe Tebliğ kapsamına giren işlemleri yapabilirler.

Bankaların sermaye piyasası aracı alımı için doğrudan müşterilere kullandırmak üzere bu Tebliğde özkaynak olarak sayılan kıymetler karşılığında açmış oldukları krediler de ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla 7 ve 8 inci maddelerde düzenlenen genel ve özel nitelikteki limitlere ilişkin hükümler dışında bu Tebliğde yer alan esaslara tabidir.

(Değişik dördüncü fıkra: Seri: V, No: 78 sayılı Tebliğ ile) Sermaye piyasası aracı ödünç alma ve verme işlemleri; aracı kurumlar, bankalar ve Takasbank tarafından bu Tebliğde yer alan esaslar çerçevesinde Kuruldan ayrıca izin alınmaksızın gerçekleştirebilir. Sermaye piyasası aracı ödünç alma ve verme işlemleri için Takasbank bünyesinde oluşturulacak piyasaya kabul koşulları, işlem yapma kural ve biçimleri ile uygulanacak diğer hükümler Takasbank yönetim kurulunun önerisi üzerine Kurul onayı alınmak kaydıyla yönetmelikle belirlenir.

DİBS piyasa yapıcısı olarak yetkilendirilmeyen bankalar ve aracı kurumlar, DİBS'leri yalnızca ödünç verebilirler ancak ödünç alma işleminde bulunamazlar.

Genel şartlar

Madde 5 — **(Değişik: Seri: V, No: 74 sayılı Tebliğ ile)** Aracı kurumlar, sermaye piyasası araçlarının kredili alım, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerinin yürütülmesi ve kontrol mekanizmalarının sağlanması amacıyla gerekli teknik donanımı sağlamak ve yeterli teknik ve mesleki bilgiye sahip, özkaynak oranlarının mevzuat ve müşterilerle imzalanan ilgili çerçeve sözleşmelere uygunluğu, müşterilerin risklerinin günlük olarak takip edilmesi ve raporlanması ile görevli bir personeli ve genel müdüre raporlama yapmak amacıyla yönetim kurulu kararı ile bir genel müdür yardımcısını, genel müdür yardımcısının bulunmaması durumunda bir birim yöneticisini sorumlu olarak atamak zorundadırlar. Aracı kurumlar yönetim kurulu kararı ile sorumlu bir yönetim kurulu üyesi başkanlığında genel müdür veya genel müdür yardımcısı ile ilgili birim yöneticilerinden

meydana gelen bir kredi komitesi oluştururlar. Kredi komitesinin görev ve yetkileri aracı kurumların iç kontrol prosedürlerinde belirlenir.

(Ek fıkra: Seri: V, No: 81 sayılı Tebliğ ile) Kredi komitesi kararları için bir karar defteri tutulur ve alınan kararlar tarih ve sıra numarası verilmek suretiyle imzalanarak noterce onaylanmış bu deftere kaydedilir.

İşlemlere konu olabilecek sermaye piyasası araçları

Madde 6 — Borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarından, sermaye piyasası araçlarının kredili alım ve açığa satış işlemlerine konu olacaklar ilgili borsanın yetkili organları tarafından piyasa kapitalizasyonu, likidite, dolaşımda bulunan pay sayısı, işlem sıklığı ve bu gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle bir veya birden fazla gruba ayrılarak listelere alınır, Kurul'a bildirilir ve Kurul'un onayını müteakip ilan edilir.

Kurul gerekli gördüğü hallerde, bazı sermaye piyasası araçlarının listelerden çıkarılmasını ilgili borsanın yetkili organından isteyebilir.

Listelerde değişiklik yapıldığında, listeden çıkarılan sermaye piyasası araçları ilgili borsa tarafından tasfiye işlemlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, üç ayı geçmemek üzere, bir sonraki değişiklik dönemine kadar geçici liste kapsamına alınır.

Listeden çıkarılan sermaye piyasası aracı için açılmış bulunan kredi, müşterinin talebi ve aracı kurumun kabul etmesi şartıyla listede yeralan başka bir sermaye piyasası aracıyla değiştirilmek suretiyle devam edebilir.

Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenen ölçüt kağıtlar DİBS piyasa yapıcıları tarafından ödünç alma ve verme işlemine konu edilebilecek menkul kıymetlerdir. DİBS piyasa yapıcıları tarafından ödünç alma ve verme işlemine konu edilebilecek ölçüt kağıtlar dışındaki DİBSler Hazine Müsteşarlığı'nın görüşü çerçevesinde Borsa tarafından belirlenerek duyurulur. Ancak bankaların DİBS dışında kalan sermaye piyasası aracı ödünç alma ve verme işlemleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bünyesindeki DİBS ödünç alma ve verme işlemleri bu fıkra hükmüne tabi değildir.

Genel işlem sınırları

Madde 7 — Aracı kurumların belirli bir anda kullandırdıkları kredilerin toplam tutarı ile müşterileri ve/veya kendi hesaplarına açığa sattıkları hisse senetlerinin değerinin toplamı her faaliyet için ayrı hesaplanmak üzere içinde bulunulan aydan önceki üç ay için ay sonları itibariyle hesaplanan özsermayelerin ortalamasının iki katını geçemez.

Ancak, ortalamaya dahil olan son aya ait özsermaye rakamının ortalamadan düşük olması durumunda, limit hesaplamalarında son üç aylık özsermaye rakamlarının ortalaması yerine son aya ait özsermaye rakamı dikkate alınır. Kurul'un aracı kurumların sermayelerine ve sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelerinde yer alan sermayenin güçlendirilmesine ilişkin özel hükümler saklıdır.

Kurul tarafından bu maddede belirlenen işlem sınırları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının da görüşü alınmak suretiyle değiştirilebilir.

Kurul gerektiğinde, aracı kurumun mali yapısını ve/veya işlemlerini dikkate alarak bu maddede belirlenen işlem sınırlarını düşürebilir veya aracı kurumun bu Tebliğ kapsamına giren işlemleri yapmasını yasaklayabilir. Bu durumda aracı kuruma işlemlerini yeni sınıra çekmesi veya tasfiyesi için Kurulca süre verilir. Kurul tarafından aracı kurumun bu maddede belirlenen işlem sınırlarının düşürülmesi veya aracı kurumun bu Tebliğ kapsamına giren işlemleri yapmasının yasaklanması halinde bu hususlar Kurulun aracılık faaliyetlerine ilişkin düzenlemelerindeki yetki belgesi iptaline ilişkin ilan hükümlerine tabidir. Sermaye piyasası araçlarının kredili alım, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerine ilişkin limitleri düşürülen veya söz konusu işlemleri yapması yasaklanan aracı kurumların tekrar söz konusu işlemlerde bulunabilmek üzere talepte bulunmaları halinde başvuruları Kurulca değerlendirilir.

Özel işlem sınırı

Madde 8 — Aracı kurumların bir müşteriye açacakları kredi tutarı, 7 nci madde çerçevesinde hesaplanan ortalama özsermaye tutarının %10 (yüzde on)'unu aşamaz.

Sürdürme teminatının kredili işlem süresince % 50 oranında ve üzerinde uygulanması kaydı ile aracı kurumların bir müşteriye açabilecekleri kredi tutarı iki katına kadar artırılabilir. Ancak bu hüküm Kurulun aracı kurumların sermayelerine ve sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelerinde yer alan sermayenin güçlendirilmesine ilişkin özel hükümlerden yararlanan aracı kurumlar için uygulanmaz.

Bu oranın hesaplanmasında;

a) Bir gerçek kişi ile eş ve velayeti altındaki çocuklarına, bunların sınırsız sorumlulukla katıldıkları veya yönetim kurulu başkanı, üyesi, genel müdürü ya da genel müdür yardımcısı oldukları ortaklıklara,

b) Bu kişilerin veya bir tüzel kişinin sermayelerinin doğrudan veya dolaylı olarak %25 veya daha fazlasına iştirak ettikleri ortaklıklara,

c) İstihdam ilişkisi, akdi ilişki ya da sair nedenlerle menkul kıymet alım satım işlemlerinde birlikte hareket edenlere,

verilecek kredi toplamı, bir müşteriye açılmış kredi sayılır.

(Dördüncü fıkra ek: Seri: V, No: 81 sayılı Tebliğ ile) Aracı kurumun tüm müşteri hesaplarındaki kredili işleme konu hisse senetlerinin toplam değerinin bir şirket tarafından ihraç edilen kısmı, aracı kurumun Tebliğin 7 nci maddesi çerçevesinde hesaplanan ortalama özsermaye tutarının %50 sini aşamaz.**(*)**

Takas süresi içerisinde yapılan işlemlerin teminatlandırılması

Madde 9 — **(Değişik birinci fıkra: Seri:V, No: 137 sayılı Tebliğ ile)** Bir müşterinin takası henüz gerçekleşmemiş hisse senedi alımı işlemleri sonucunda, belirli bir anda oluşabilecek açık takas pozisyonu sermaye piyasası aracı veya pazar bazında Borsa İstanbul A.Ş.'nin ilgili düzenlemeleri ile belirlenir. Kurul, sermaye piyasası aracı veya pazar bazında açık takas pozisyonu oranını belirleme ve değiştirme yetkisini haizdir. Aracı kurum daha yüksek bir teminat oranı belirleyebilir.

Açık takas pozisyonu hesaplanırken öncelikle aynı hisse senedi için yapılan alım ve satım tutarları netleştirilerek müşterinin aracı kuruma karşı hisse senedi alım işlemlerinden doğan nakit yükümlülüğü hesaplanır.

(Değişik üçüncü fıkra:Seri:V, No:137 sayılı Tebliğ ile) Müşterinin net varlığı Tebliğin 12 nci maddesinde sayılan kıymetlerden oluşur. Net varlığın hesaplanmasında müşterinin takas günü itibarıyla yükümlülüğünü yerine getirmediği kıymetler ile herhangi bir işlemin teminatı olan kıymetler dikkate alınmaz.

Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan teminat oranının herhangi bir nedenden dolayı sağlanamaması halinde, teminat oranını daha da düşürecek emirler kabul edilmez ve gün sonunda müşterinin teminat oranını sağlayamaması halinde, ertesi gün ilk seansın başlangıcında müşterinin belirtilen teminat oranını sağlayacak tutardaki kıymeti aracı kurum tarafından belirlenen teminat oranı sağlanıncaya kadar sözleşmedeki hükümler çerçevesinde resen satılır.

(*) Seri: V, No: 81 sayılı Tebliğ ile eklenen dördüncü fıkra hükmü; aynı Tebliğin beşinci maddesi uyarınca yayım tarihinden (8/6/2005) itibaren iki ay sonra yürürlüğe girer.

(Değişik beşinci fıkra: Seri: V, No: 74 sayılı Tebliğ ile) Aracı kurumlar tarafından emri veren müşterinin nakit yükümlülüğünü yerine getirecek mali güce sahip olduğu hususunda gerekli araştırmaların yapılmış, 7/9/2000 tarih ve 24163 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri:V, No:46 sayılı Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliğinin 12 nci maddesinde yer alan müşteriyi tanıma kuralı çerçevesinde müşterinin borcunu karşılar tutarda, likiditesini dikkate alarak malvarlığı ve ödeme gücü olduğuna dair tevsik edici belgelerle kredi komitesinin olumlu görüşünün alınmış ve yönetim kurulu kararı ile limit tanınmış olması durumlarında takas süresini aşmamak üzere herhangi bir teminat almaksızın alım emri kabul edilebilir.

Yukarıda yer alan hususlara, müşterilerin önceden bilgilendirilmesini teminen aracı kurum ile müşteriler arasında imzalanacak alım satım aracılığı çerçeve sözleşmesinde yer verilmesi gereklidir.

Brüt takasa tabi payların takası

Madde 9/A – (Ek madde: Seri: V, No: 137 sayılı Tebliğ ile)

Takasbank mevzuatı saklı kalmak kaydıyla, yetkili kuruluşlar tarafından bir müşterinin brüt takasa tabi olmayan bir pay satışından gelen nakit kullanılarak aynı gün içerisinde gerçekleşen brüt takasa tabi olan paylara ilişkin nakit yükümlülüğü karşılanabilir.

Takasbank mevzuatı saklı kalmak kaydıyla, yetkili kuruluşlar tarafından bir müşterinin brüt takasa tabi olan bir payın satışından gelecek nakit dikkate alınarak aynı gün içerisinde gerçekleşen brüt takasa tabi olmayan payların nakit yükümlülüğü karşılanabilir.

Yetkili kuruluşlar tarafından bir müşterinin brüt takasa tabi olan bir payın satışından gelecek nakdi dikkate alınarak aynı gün ilgili müşterinin yine brüt takasa tabi başka bir paydaki nakit yükümlülüğü karşılanamaz.

Kredi hesabı ve hesapların ayrılması

Madde 10 — Aracı kurumlar sermaye piyasası araçlarının kredili alımı ve açığa satış işlemlerinde bulunacak gerçek veya tüzel kişiler adına "kredi hesabı" açmak zorundadırlar. Müşterilerin hem sermaye piyasası araçlarının kredili alımı hem de açığa satış işlemlerinin aynı anda olması halinde her iki işlem türü için de ayrı hesap açılır.

(Değişik ikinci fıkra: Seri: V, No: 74 sayılı Tebliğ ile) Kredi hesabının müşterinin aracı kurumda bulunan diğer hesaplarından ayrı olarak işlemesi ve izlenmesi esastır. Müşterinin bu Tebliğ kapsamındaki işlemlerinden doğan ve yatırılması gereken özkaynak ve benzeri mali yükümlülükleri aracı kurum nezdinde bulunan diğer hesaplarındaki, nakit ve menkul kıymetler teminat veya karşılık gösterilerek kapatılamaz. Şu kadar ki, özkaynak açığının tamamlanmasını teminen müşteri hesapları arasındaki borç ve alacağın mahsubuna yönelik yazılı bir müşteri talimatının bulunması halinde hesaplar arasında virman yapılabilir.

Çerçeve sözleşmeler

Madde 11 — Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satışı ve ödünç alma ve verme işlemlerinde bulunulabilmesi için aracı kurum ile müşteri arasında işlemin niteliğine göre "sermaye piyasası araçlarının kredili alım işlemi çerçeve sözleşmesi", "açığa satış işlemi çerçeve sözleşmesi" ve "Sermaye piyasası araçları ödünç alma ve verme işlemleri çerçeve sözleşmesi" imzalanması zorunludur. Bu sözleşmelerde yer verilmesi gereken asgari hususlar Kurulca belirlenir. Bu sözleşmeler, aracı kurumlarla müşterisi arasındaki ilişkiyi genel olarak düzenleyen, başlangıçta bir kez akdedilen ve münferit işlemlerin esasını oluşturan çerçeve anlaşmalardır.

Çerçeve sözleşmeler müteselsil sıra numaralı ve en az iki nüsha olarak düzenlenir ve bir örneği müşterilere verilir.

Çerçeve sözleşmelerde sermaye piyasası mevzuatına aykırı hükümler ile müşterilerin haklarını ciddi şekilde zedeleyici ve aracı kurumlar lehine tek taraflı olağanüstü haklar sağlayan hükümlere ve emirlerin ispatının müşteriye yüklenmesine ilişkin hükümlere yer verilemez. Sözleşmelerde hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Özkaynak olarak kabul edilebilecek kıymetler

Madde 12 — (Değişik birinci fıkra: Seri: V, No: 74 sayılı Tebliğ ile) (Değişik birinci fıkra: Seri:V, No: 137 sayılı Tebliğ ile) Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerinde özkaynak olarak kabul edilebilecek kıymetler, nakit olarak Türk Lirası ve konvertibl döviz, sermaye piyasası aracı olarak ise işlemlere konu olabilecek sermaye piyasası araçları listelerinde yer alan sermaye piyasası araçları, yatırım fonu katılma payları ile Borsada işlem görmesi kaydıyla devlet tahvili, hazine bonosu, borsa yatırım fonu katılma payları, Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmekte olan ve Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği standartlardaki altın ve diğer kıymetli madenler ve Kurulca uygun görülecek diğer sermaye piyasası araçlarıdır.

(Değişik ikinci fıkra: Seri: V, No:137 sayılı Tebliğ ile) Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı ve açığa satış işlemlerinde özkaynak oranının hesaplanmasında;

a) Nakit, devlet tahvili, hazine bonosu, Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmekte olan ve Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği standartlardaki altın ve diğer kıymetli madenler ve/veya Kurulca uygun görülecek diğer sermaye piyasası araçlarının kabul edilmesi halinde bu kıymetlerin %100'ü,

b) Payların Borsa İstanbul A.Ş.'nin ilgili düzenlemelerinde belirlendiği oranlarda,

c) Borsa yatırım fonu katılma paylarının % 90'ı,

ç) Hisse senedi şemsiye fonlara bağlı yatırım fonu katılma payları ile serbest şemsiye fonlara bağlı yatırım fonu katılma paylarının % 75'i,

d) (ç) bendi dışında kalan yatırım fonu katılma paylarının % 90'ı,

özkaynak olarak kabul edilir."

(Üçüncü fıkra: Seri: V, No: 81 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

Sözleşmede hüküm bulunması kaydıyla, müşteri özkaynak olarak verilen kıymetleri başka kıymetlerle değiştirebilir. Müşteriler tarafından peşin olarak satın alınan sermaye piyasası araçları müşterinin yazılı onayı olmaksızın, kredili sermaye piyasası aracı ve açığa satış işlemlerinde, kredi ile satın alınan sermaye piyasası araçları ise her ne suretle olursa olsun açığa satış işlemlerinde özkaynak olarak kullanılamaz.

Aracı kurumlar, müşterilerinin mali yapısına ve kredi ile satın alınan veya açığa satılan sermaye piyasası araçlarının risk düzeyine göre daha yüksek bir özkaynak oranı uygulayabilirler.

Aracı kurumlar, başlangıçta ve daha sonra gerçekleştirilecek sermaye piyasası araçlarının kredili alımı veya açığa satış işlemlerinde menkul kıymetlerin cari piyasa değerinin tamamını ya da belirli bir yüzdesini özkaynak olarak kabul etmeye yetkilidirler.

(Değişik yedinci fıkra: Seri: V, No:137 sayılı Tebliğ ile) Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı ve açığa satış işlemlerinde Kurul, özkaynak oranını genel olarak veya aracı kurumlar itibarıyla artırıp azaltmaya yetkilidir. Kurul özkaynak oranını genel olarak değiştirirken Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü alır. Ayrıca, Kurul sermaye piyasası aracı veya pazar bazında özkaynak oranını belirleme ve bu oranı değiştirme yetkisini haizdir.

(Ek:Seri: V, No: 137 sayılı Tebliğ ile) Borsa İstanbul A.Ş.'nin ilgili düzenlemelerinde özkaynak oranı yüzde sıfır olarak belirlenen paylar ve brüt takasa tabi paylar da dahil olmak üzere payların satıldığı andan itibaren satıma konu tutar, nakit değeri üzerinden özkaynak tutarına dahil edilebilir. 9/A maddesinin üçüncü fıkrası hükmü kapsamında takas gününde müşterinin hesabında yeterli nakit bulundurulması sorumluluğu yetkili kuruluş ve müşteriye aittir.

Sermaye piyasası araçlarının değerlemesi

Madde 13 — Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerine konu olan ve özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarının değerlemesi, aracı kurumlar tarafından aşağıdaki esaslar dikkate alınarak yapılır.

a) Sermaye piyasası aracının alımının yapıldığı günde sermaye piyasası aracının alış fiyatı ve komisyonların,

b) Takip eden günlerde sermaye piyasası aracının bir önceki seans ağırlıklı ortalama fiyatının,

c) Sermaye piyasası aracına ait bir önceki seansta işlemin olmaması ve/veya ağırlıklı ortalama fiyatının elde edilememesi durumunda, en son seansa ait en iyi alış ve en iyi satış fiyatlı emirlerin aritmetik ortalamasının,

değerlemede kullanılması esastır.

Yatırım fonu katılma belgeleri gün sonunda fon kurucusu tarafından açıklanan alış fiyatları üzerinden değerlenir.

İşlem sıraları sürekli kapatılmış olan hisse senetleri ile işlem sıraları geçici durdurulmuş olan hisse senetlerinin kapalılık halinin beş iş gününden fazla sürmesi ve Borsa Yönetim Kurulu tarafından kapalılık halinin devamına karar verilmesi durumunda, söz konusu hisse senetleri teminat olma niteliklerini kaybederler. Söz konusu hisse senetleri bu Tebliğ kapsamındaki işlemlerde özkaynak olarak kabul edilmez, daha önceden özkaynak olarak alınmış olanlar ise, özkaynak oranı hesaplamalarında dikkate alınmaz.

Özkaynak olarak verilen konvertibl dövizler ise, varsa borsalarda ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda oluşan fiyatlar, fiyatların bulunmaması halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurları üzerinden değerlemeye tabi tutulur.

DİBS'lere ilişkin değerleme ise Kurul'un aracı kurumların sermayelerine ve sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelerinde yer alan değerleme ilkeleri çerçevesinde yapılır.

Sermaye piyasası araçlarının yukardaki esaslar çerçevesinde belirlenen değerleri, bu Tebliğin uygulaması açısından cari değeri olarak dikkate alınır.

Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerine konu olan sermaye piyasası araçlarının korunması

Madde 14 — Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerine konu olan kıymetler ile söz konusu işlemler nedeniyle özkaynak olarak yatırımcı tarafından aracı kuruma tevdi edilen nakit ve menkul kıymetler rehnedilemez, kullanım amaçları dışında tasarruf edilemez, üçüncü kişilere devredilemez.

Halka arzda işlem yasağı

Madde 15 — (Değişik birinci fıkra: Seri: V, No: 111 sayılı Tebliğ ile) Kurul kaydına alınan sermaye piyasası araçlarının halka arz yoluyla satışına aracılık faaliyetini aracılık yüklenimi şeklinde gerçekleştiren aracı kurumlar halka arz süresince bu menkul kıymetlerle ilgili kredili işlem yapamazlar. Bu yasağın kapsamına girmeyen konsorsiyum üyesi aracı kuruluşlar halka arza konu sermaye piyasası araçlarında halka arz süresince yapmış oldukları kredili sermaye piyasası alım işlemlerine ilişkin verileri satış sonuçları ile birlikte altı işgünü içinde Kurul'a bildirirler. Aracı kurumlar, Kurul kaydına alınan sermaye

piyasası araçlarının halka açılma amacıyla Borsada satış sureti ile yapılan halka arzlarında, söz konusu sermaye piyasası araçlarıyla ilgili açığa satış işlemi yapamazlar.

Kurulun halka arzlarda fiyat istikrarının sağlanmasına ilişkin düzenlemeleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım İşlemleri

Sermaye piyasası araçlarının kredili alım işlemi

Madde 16 — Kredili sermaye piyasası aracı alımı işlemi, bu Tebliğde yer alan esaslar çerçevesinde kredi kullanılması suretiyle müşteri tarafından sermaye piyasası aracı alınmasıdır. Müşteri tarafından, alım emrinin kredili sermaye piyasası aracı işlemi olduğunun emrin verilmesi esnasında bildirilmesi zorunludur.

Kredili olmayan bir alım emri nedeni ile müşterinin ödemekle yükümlü olduğu tutarın tamamının veya bir kısmının takas günü itibarıyla tevdi edilmemesi veya söz konusu tutarın takas tarihi itibarıyla müşterinin aracı kurum nezdindeki hesabında bulunmaması durumunda, herhangi bir ilave bildirime ihtiyaç duyulmaksızın işlemin 7 ve 8 inci maddelerdeki limitler açısından kredili işlem olduğu kabul edilir.

Bu durumda takas tarihini izleyen üç iş günü içerisinde aracı kurum tarafından;

a) Aralarında kredili işlem sözleşmesi bulunan müşterilerin yazılı onayı alınarak; kredili sözleşmesi bulunmayan müşterilerle ise sözleşme akdetmek suretiyle, işlemin bu Tebliğ'in bütün hükümleri açısından sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi sayılması veya,

b) Daha önce imzalanan alım satım aracılığı çerçeve sözleşmesinde bu yönde hüküm bulunması ve alım emrinin yerine getirildiğinin müşteriye açıkça bildirilmiş olması şartı ile nakit yükümlülüğünü yerine getirmeyen müşteri namına alınan işleme konu sermaye piyasası araçlarının yükümlülük tutarına tekabül eden kısmı satılarak borç tutarının tahsil edilmesi veya,

c) İMKB Yönetmeliğinin 39 uncu maddesinin ya da genel hükümlerin uygulanması suretiyle

söz konusu temerrüdün tasfiye edilmesi ya da tasfiyesi için gerekli işlemlere başlanması zorunludur.

İşlemlere konu sermaye piyasası araçları listelerinde yer almayan sermaye piyasası araçlarına ilişkin olarak gerçekleştirilen işlemlerde de takas yükümlülüğünün müşteri tarafından süresi içinde yerine getirilmemesi halinde bu maddenin üçüncü fıkrasının (b) ve (c) bentleri uygulanır.

Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemlerinde özkaynak ve özkaynağın korunması

Madde 17 — Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemlerinde özkaynak, işleme konu kıymetlerin 13 üncü maddenin birinci fıkrasındaki esaslara göre belirlenen cari değerleri ile bu kıymetlere ödenen kâr payı, faiz ve benzeri gelirler toplamından verilen kredi tutarının ve günlük olarak tahakkuk etmiş faizlerinin düşülmesi suretiyle hesaplanır.

Müşteri sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işleminde, başlangıçta asgari %50 oranında özkaynak yatırmak zorundadır. Başlangıçta yatırılacak özkaynak, açılan kredi ile satın alınan menkul kıymetlerin cari piyasa değeri kadar nakit veya menkul kıymetin peşin olarak yatırılmasını ifade eder. Kredili sermaye piyasası aracı işlemlerinin devamı süresince özkaynak oranının asgari %35 olması zorunludur.

Özkaynak oranının hesaplanmasında;

[(İşleme konu kıymetlerin cari piyasa değeri – kredi tutarı) / işleme konu kıymetlerin cari piyasa değeri]

formülü kullanılır.

İlgili borsa tarafından bu Tebliğ kapsamındaki işlemlere konu olacak birden fazla sermaye piyasası aracı listesi belirlenmesi durumunda, Kurul farklı listeler için farklı özkaynak oranları belirleyebilir ve bu oranları Haftalık Bültende ilan eder.

Müşteri, zararını durdurmak amacıyla, aracı kurumla imzalanan sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi çerçeve sözleşmesinde yer alan ya da bu madde hükümleri çerçevesinde alt sınırları belirlenen özkaynak oranına ulaşmadan, daha yüksek bir özkaynak oranında sermaye piyasası araçlarının satışını sağlayan resen satış emrinin uygulanması konusunda sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi çerçeve sözleşmesine hüküm konulmasını ve buna ilişkin esasların belirlenmesini isteyebilir.

Özkaynak tamamlama bildirimi

Madde 18 — Aracı kurumlar müşterilerinin kredi hesabındaki özkaynak tutarını, Tebliğin 2 numaralı ekinde yer alan formata uygun olarak her iş günü itibarıyla hesaplamak ve raporlamak zorundadırlar.

(Değişik fıkra: Seri: V, No: 74 sayılı Tebliğ ile) Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi karşılığı yatırılan özkaynak tutarı, işleme konu kıymetlerin cari değerindeki değişmeler sonucunda gerekli özkaynak tutarının altına düştüğü takdirde, aracı kurumlar eksikliğin tespit edildiği gün itibarıyla, özkaynak oranını 17 inci maddede yer alan başlangıç özkaynak oranına tamamlayacak şekilde nakit ve/veya sermaye piyasası aracı yatırmak üzere müşteriye en seri iletişim aracı ile (faks, telefon, elektronik ortam ve benzeri) ulaşarak özkaynak tamamlama bildiriminde bulunur ve teyit alırlar. Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemlerinde özkaynak tamamlama bildirimine ilişkin hesaplama örneği Tebliğin 1 numaralı ekinde yer almaktadır.

Özkaynağın, tamamlama bildiriminin müşteriye yapıldığı tarihten itibaren iki iş gününü geçmeyecek şekilde sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi çerçeve sözleşmesinde belirlenen süre içerisinde tamamlanmaması halinde, aracı kurum ayrıca bir ihbarname göndermesine gerek kalmaksızın, kredili olarak alınan ve/veya özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarını satarak krediyi kapatma yetkisine sahiptir. Kendisine özkaynak tamamlama bildirimi gönderilmiş müşterinin hiçbir alım emri, bildirim gününden özkaynak tamamlanıncaya kadar geçecek süre boyunca yerine getirilmez.

Hesaptan nakit çekilmesi ve yeniden yatırım

Madde 19 — Müşteri, hesabındaki özkaynak tutarının, asgari özkaynak oranını sağlayan tutarın üzerine çıkması halinde, özkaynak fazlasını nakit olarak çekebileceği gibi, aracı kurum tarafından kabul edilmesi halinde yeni sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemlerinde özkaynak olarak kullanabilir.

Sermaye piyasası araçlarının sağladığı hakların kullanımı

Madde 20 — Müşterinin kredili olarak satın aldığı ve/veya özkaynak olarak yatırdığı sermaye piyasası araçlarından doğan, faiz ve temettü gelirleri müşteriye aittir. Bu gelirler, sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi çerçeve sözleşmesinde aksine hüküm bulunmaması halinde müşteri adına aracı kurum tarafından tahsil edilir.

Hisse senetlerinden doğan oy hakkı müşteriye aittir. Kredi karşılığı alınan ya da özkaynak olarak yatırılan hisse senetlerinin bedelsiz hisse senedi alma ve yeni pay alma hakları müşteri hesabına aracı kurum tarafından kullanılır.

Aracı kurumların müşterilerine kullandırmak amacı ile kredi alması

Madde 21 — Aracı kurumlar bu Tebliğde belirlenen esaslar çerçevesinde yürütülecek sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemlerinde sermaye piyasası aracı teminatı karşılığında müşterilerine kullandırmak üzere bankalar, Takasbank ve Kurul'un

uygun gördüğü diğer kurum ve kuruluşlar ile organize ödünç piyasalarından kredi alabilirler. Aracı kurumlar bu krediler karşılığında, müşteri bazında kredinin özkaynağı olarak kredi kuruluşu tarafından talep edilen miktardan daha fazla sermaye piyasası aracını teminat olarak veremez. Teminat olarak verilen sermaye piyasası araçları, sadece o müşteriye kullandırılmak üzere alınan krediye teminat teşkil eder.

Aracı kurumların kredi kullandığı kurum ve kuruluşlar ile piyasalar, kredi karşılığında kendisine verilen sermaye piyasası araçlarını kredinin teminatı olarak alır ve bu sermaye piyasası araçlarını başka bir kişi veya kuruma satamaz, teminat gösteremez ve ödünç veremez. Aracı kurum ile kredi alınan kuruluşlar arasında imzalanan sözleşmelerin kredinin sona ermesi ve geri ödemeye ilişkin hükümleri saklıdır.

Kredinin muacceliyeti

Madde 22 — Kredi borcu aşağıdaki hallerde muaccel hale gelir.

a) Aracı kurum tarafından yapılan özkaynak tamamlama bildirimine rağmen müşterinin süresi içerisinde özkaynağı tamamlamaması,

b) Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi çerçeve sözleşmesi ile belirlenen kredi süresinin sona ermesi,

c) Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi yapılan sermaye piyasası araçlarının, ilgili listeden çıkarılması.

Muaccel hale gelen kredi karşılığında, sözleşmede hüküm bulunması kaydıyla, özkaynak olarak yatırılan kıymetler nakde dönüştürülmek suretiyle tasfiye edilebileceği gibi, aracı kurumun hesabına da geçirilebilir. Bu durumda söz konusu kıymetler Tebliğin 13 üncü maddesinde yer alan değerleme hükümleri çerçevesinde değerlenir.

Kredi borcunun muaccel hale gelmesi durumunda bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde sermaye piyasası araçlarının kredili alımı işlemi çerçeve sözleşmesi ve genel hukuk hükümleri uygulanır.

Sermaye piyasası araçlarının saklanması

Madde 23 — Kredili olarak alınan veya özkaynak olarak yatırılan sermaye piyasası araçları aracı kurum adına ve müşteriler itibarıyla, aracı kurumlar tarafından 21 nci maddede belirtilen esaslar çerçevesinde kredi kullanılması halinde teminata verilen sermaye piyasası araçları ise ilgili kredi veren kuruluş adına Takasbank'ta saklanır. Ayrıca, 4 üncü maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde bankalar tarafından müşterilere açılan krediler karşılığında özkaynak olarak alınan sermaye piyasası araçları müşteriler bazında banka kayıtlarında izlenir.

Kredinin özkaynağını teşkil eden hisse senetlerinin rehni taraflar arasında kararlaştırılmış ise, rehin, genel hükümler çerçevesinde ve aracı kurum vasıtasıyla Takasbank nezdinde gerçekleştirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Açığa Satış İşlemleri

Açığa satış işlemleri

Madde 24 — Açığa satış işlemi; sahip olunmayan sermaye piyasası araçlarının satılmasını ya da satışa ilişkin emrin verilmesini ifade eder. Satışa ilişkin takas yükümlülüğünün ödünç alınan sermaye piyasası araçları ile yerine getirilmesi de açığa satış sayılır.

(Değişik fıkra: Seri: V, No: 94 sayılı Tebliğ ile) Sermaye piyasası aracının satış emrinin verilmesi anından önce, satın alınmış veya sermaye piyasası aracının devri konusunda her iki tarafı da bağlayıcı sözleşme yapılmış olunmasına rağmen henüz teslimatın yapılmamış olması durumlarında satışı yapan kişinin söz konusu sermaye piyasası aracına sahip olduğu varsayılır. Müşteri tarafından verilen satım emrinin açığa satış olduğunun emrin verilmesi esnasında aracı kuruma yazılı olarak bildirilmesi

zorunludur. Müşterilerden Seri: V, No: 6 sayılı "Aracılık Faaliyetinde Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ" kapsamında sözlü emir niteliğinde açığa satış emri kabul edilmesi durumunda, müşteri tarafından verilen satım emrinin açığa satış olduğunun emrin verilmesi esnasında aracı kuruma bildirilmesi gerekmektedir. Aracı kurumlar, sözlü emir niteliğinde açığa satış emri kabulü halinde, emirlerin açığa satış olduğunun, emir iletiminde kullanılan iletişim aracının niteliğine uygun bir şekilde bildirilmesi ve bu bildirimlerin saklanması hususunda gerekli önlemleri alır.

(Değişik fıkra: Seri: V, No: 74 sayılı Tebliğ ile) Satıma konu olan sermaye piyasası araçlarının satım emrinin verildiği an itibarı ile müşterinin aracı kurum nezdindeki hesabında bulunmaması veya söz konusu yükümlülüğün ilgili sermaye piyasası aracının ödünç alınması sureti ile yerine getirilmesi durumunda herhangi bir ilave bildirime ihtiyaç duyulmaksızın müşteri tarafından verilen satım emrinin bu Tebliğ hükümleri ve açığa satış işlemlerine ilişkin borsa işlem kuralları açısından açığa satış olduğu kabul edilir. Ancak müşterinin satışı yapılan sermaye piyasası aracını tevdi edebilecek durumda olduğunu ve satışa konu sermaye piyasası aracının takas tarihine kadar aracı kuruma iletileceğini yazılı veya herhangi bir iletişim aracı ile (faks, telefon, elektronik ortam ve benzeri) beyan etmesi durumunda işlem açığa satış işlemi sayılmaz. Müşteri söz konusu beyanın doğruluğundan sorumludur. Aracı kurum müşteri tarafından yapılan söz konusu beyanın doğruluğunun araştırılmasından, gerekirse doğruluğunun teyit edilmesinden ve gerekli belgelerin temin edilerek saklanmasından sorumludur.

(Ek dördüncü fıkra : Seri: V, No: 74 sayılı Tebliğ ile) Satışı yapılan sermaye piyasası aracının tamamının veya bir kısmının takas süresi içinde tevdi edilmemesi veya söz konusu sermaye piyasası araçlarının takas tarihi itibariyle müşterinin aracı kurum nezdindeki hesaplarında bulunmaması durumunda müşteriye temerrüd hükümleri uygulanarak en geç takas tarihini izleyen 2 iş günü içerisinde;

a) Daha önce imzalanan alım satım aracılığı çerçeve sözleşmesinde bu yönde hüküm bulunması ve satım emrinin yerine getirildiğinin müşteriye açıkça bildirilmiş olması şartı ile sermaye piyasası aracı yükümlülüğünü yerine getirmeyen müşteri namına satılan sermaye piyasası araçlarından elde edilen tutarın yükümlülüğe tekabül eden kısmı için piyasadan ilgili sermaye piyasası aracının satın alınması,

veya

b) İMKB Yönetmeliğinin 38 inci maddesinin ya da genel hükümlerin uygulanması,

suretiyle söz konusu temerrüdün tasfiye edilmesi ya da tasfiyesi için gerekli işlemlere başlanması zorunludur. Ayrıca temerrüde düşen müşteri için Tebliğin 35 inci maddesi çerçevesinde İMKB'ye gerekli bildirim yapılır.

Hazine Müsteşarlığı tarafından DİBS'lere ilişkin olarak çift taraflı kotasyon vermek üzere yetkilendirilen DİBS piyasa yapıcılarının gerçekleştirmiş oldukları işlemler bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde açığa satış olarak kabul edilmez.

(Ek altıncı fıkra: Seri: V, No: 118 sayılı Tebliğ ile.) İMKB tarafından çift taraflı kotasyon vermek üzere yetkilendirilen piyasa yapıcılarının, portföylerinde karşılığı bulunmayan miktardaki kotasyon satışını, kotasyon alışından önce gerçekleştirdiği işlemler bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde açığa satış olarak kabul edilmez.

Açığa satış işlemlerinde özkaynak ve özkaynağın korunması

Madde 25 — Açığa satış işlemlerinde özkaynak; işleme konu kıymetlerin 13 üncü maddenin birinci fıkrasındaki esaslara göre belirlenen cari değerleri ile açığa satıştan elde edilen hasılatın toplanması suretiyle hesaplanır.

Müşteri açığa satış işleminde başlangıçta asgari %50 oranında özkaynak yatırmak zorundadır. Başlangıçtaki özkaynak, açığa satılacak menkul kıymetlerin cari piyasa değeri kadar nakit veya menkul kıymetin peşin olarak yatırılmasını ifade eder. Açığa satış işlemlerinin devamı süresince özkaynak oranının %35 olması zorunludur.

Özkaynak oranının hesaplanmasında;

[(İşleme konu kıymetlerin cari piyasa değeri – açığa satışa konu sermaye piyasası aracının piyasa değeri) / işleme konu kıymetlerin cari piyasa değeri]

formülü kullanılır.

Açığa satılan veya özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarının değerlemesinde 13 üncü maddenin birinci fıkrasında yer alan ilkelere uyulur.

Müşteri, zararını durdurmak amacıyla, aracı kurumla imzalanan açığa satış çerçeve sözleşmesinde yer alan ya da bu madde hükümleri çerçevesinde alt sınırları belirlenen özkaynak oranına ulaşmadan, daha yüksek bir özkaynak oranında sermaye piyasası araçlarının alışını sağlayan resen alış emrinin uygulanması konusunda açığa satış çerçeve sözleşmesine hüküm konmasını ve buna ilişkin esasların belirlenmesini isteyebilir.

Özkaynak tamamlama bildirimi

Madde 26 — Aracı kurumlar müşterilerinin açığa satış hesaplarındaki özkaynak tutarını, bir örneği Tebliğin 2-A nolu ekinde yer alan formata uygun olarak her iş günü itibariyle hesaplamak ve raporlamak zorundadır.

Açığa satış işlemi karşılığı yatırılan özkaynak tutarı asgari özkaynak tutarını sağlayan oranın altına düştüğü takdirde, aracı kurumlar eksikliğin tespit edildiği gün itibarıyla, özkaynak oranını 25 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan başlangıç özkaynak oranına tamamlayacak şekilde nakit ve/veya sermaye piyasası aracı yatırmak üzere müşteriye en seri haberleşme aracı ile yazılı olarak özkaynak tamamlama bildiriminde bulunurlar. Açığa satış işlemlerinde özkaynak tamamlama bildirimine ilişkin hesaplama örneği Tebliğ'in 3 numaralı ekinde yer almaktadır.

Özkaynağın, tamamlama bildiriminin müşteriye yapıldığı andan itibaren iki iş gününü geçmemek üzere açığa satış işlemi çerçeve sözleşmesinde belirlenen süre içerisinde tamamlanmaması halinde, aracı kurum ayrıca bir ihbarname göndermesine gerek kalmaksızın, açığa satıştan elde edilen nakdi kullanarak veya özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarını satarak açığa satış işlemini sözleşmede belirlenen esaslar çerçevesinde kapatma yetkisine sahiptir.

Hesaptan nakit çekilmesi ve yeniden yatırım

Madde 27 — Müşteri, hesabındaki özkaynak tutarının, asgari özkaynak tutarını sağlayacak oranın üzerine çıkması halinde, özkaynak fazlasını nakit olarak çekebileceği gibi, aracı kurum tarafından kabul edilmesi halinde yeni açığa satış işlemlerinde özkaynak olarak kullanabilir.

Açığa satış emrinin bildirilmesi

Madde 28 — Müşteri tarafından açığa satış emri olduğu yazılı olarak bildirilen emirlerin alınması veya aracı kurum tarafından 24 üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamında bir işlemin açığa satış olduğunun tespit edilmesi yahut aracı kurumun kendi hesabına açığa satış işlemi gerçekleştirecek olması durumunda, aracı kurum emri Borsaya iletirken emrin açığa satış emri olduğunu açıkça belirtir.

Müşteri tarafından açığa satış emri olduğu aracı kuruma yazılı olarak bildirilen ancak aracı kurum tarafından Borsa'ya açığa satış emri olduğu bildirilmeyen ve/veya aracı kurum tarafından 24 üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamında açığa satış niteliğinde olduğu tespit edilen ancak aracı kurum tarafından Borsa'ya açığa satış olduğu bildirilmeyen emirlerden dolayı cezai sorumluluk aracı kuruma aittir.

Müşteri ve aracı kurum, yapmakla yükümlü oldukları her bir açığa satış bildiriminden dolayı ayrı ayrı olarak Tebliğ hükümlerine aykırılıktan sorumludurlar.

İşlemlerde fiyat sınırı

Madde 29 — **(Değişik: Seri: V, No:133 sayılı Tebliğ ile)** İlgili borsa, açığa satış işlemlerinde açığa satışa konu olacak sermaye piyasası aracının ancak en son

gerçekleşen işlem fiyatından daha yüksek bir fiyat üzerinden, en son gerçekleşen fiyatın bir önceki fiyattan daha yüksek olması durumunda ise en son gerçekleşen fiyat düzeyinden satılmasına karar vermeye ve buna ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir. Borsa bu yetkisini aracı kurum, piyasa veya sermaye piyasası aracı bazında kullanabilir. İlgili borsa, bu yönde karar alınması halinde, durumu gerekçesi ile birlikte Kurula bildirir.

Kurul gerekli gördüğü durumlarda, aracı kurum, piyasa veya sermaye piyasası aracı bazında, resen açığa satışa konu olacak sermaye piyasası aracının ancak en son gerçekleşen işlem fiyatından daha yüksek bir fiyat üzerinden, en son gerçekleşen fiyatın bir önceki fiyattan daha yüksek olması durumunda ise en son gerçekleşen fiyat düzeyinden satılması zorunluluğunu getirebilir veya mevcut zorunluluğu kaldırabilir.

Açığa satış işlemi yapma yasağı

Madde 30 — Sermaye piyasası aracı ihraç eden şirketin yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey personeli ve %10 veya daha fazla paya sahip ortakları ile bu kişilerle birlikte hareket ettiği tespit edilen kişiler ve bu kişilerin eş ve velayeti altında bulunanların söz konusu ihraççının sermaye piyasası aracında açığa satış işlemi yapmaları yasaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Sermaye Piyasası Aracı Ödünç Alma ve Verme İşlemleri

Sermaye piyasası araçlarının ödünç alma ve verme işlemi

Madde 31 — Sermaye piyasası aracı ödünç alma ve verme işlemi, ilgili çerçeve sözleşmede belirlenen esaslar dahilinde, ödünç veren tarafından ödünç alan tarafa, belirli bir dönem için sermaye piyasası araçlarının verilmesi ve aynı cins sermaye piyasası aracının mislen geri alınmasını ifade eder.

(Değişik ikinci fıkra: Seri: V, No: 78 sayılı Tebliğ ile) Aracı kurumlar, kendi nam ve hesaplarına tuttukları sermaye piyasası araçları ile müşteriler veya portföy bulunduran diğer kişi ve kurumlar tarafından yetki verilmiş olması şartıyla, müşterilerin veya portföy bulunduran diğer kişi ve kurumların hesaplarında bulunan sermaye piyasası araçlarını her ödünç verme işleminden önce müşterinin yazılı veya herhangi bir iletişim aracı ile (faks, telefon, elektronik ortam ve benzeri) talimatını alarak başka kişi ve kuruluşlara ödünç verebilirler.

Ödünç alınan sermaye piyasası araçlarından doğan hakların kullanımı

Madde 32 — Ödünç alınan sermaye piyasası araçlarının ödünç verene tesliminden önce, ihraççı ortaklık tarafından temettü veya faiz ödenmesi durumunda, söz konusu ödemeler ödünç alan tarafından ödünç veren tarafa sermaye piyasası araçları ödünç alma ve verme işlemi çerçeve sözleşmesi hükümleri dahilinde ödenmek zorundadır.

Ödünç alınan hisse senetlerinin ödünç verene tesliminden önce, ihraççı ortaklığın sermaye artırımı sonucu yeni pay ve bedelsiz pay alma hakkı kullanımı söz konusu olduğunda, tarafların yükümlülükleri sermaye piyasası araçları ödünç alma ve verme işlemi çerçeve sözleşmesi hükümleri dahilinde serbestçe belirlenir.

Ödünç alan aracı kurum tarafından verilen özkaynak tutarı ile ödünç alınan sermaye piyasası araçlarının cari değeri arasındaki fark Tebliğin 4 nolu ekinde yer alan ödünç alınan menkul kıymetler izleme formu ile izlenir.

Ödünç alınan sermaye piyasası araçları karşılığında özkaynak verilmesi

Madde 33 — Ödünç alan, ödünç aldığı sermaye piyasası araçları karşılığında, ödünç veren tarafa ödünç alınan sermaye piyasası araçlarının cari değerinin %100'ünden az olmamak kaydıyla, aralarında serbestçe belirlenecek tutarda özkaynak verir.

Verilecek özkaynağın, 12 nci maddede belirlenen özkaynak olarak kabul edilebilecek kıymetlerden oluşması gereklidir. Ancak, DİBS piyasa yapıcıları tarafından gerçekleştirilecek ödünç alma ve verme işlemlerinde, özkaynak olarak kabul edilecek kıymetler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak ilgili Borsa tarafından belirlenir.

Özkaynak tutarı ile ödünç verilen sermaye piyasası araçlarının cari değeri arasındaki fark ödünç veren adına ilgili aracı kurum tarafından günlük olarak Tebliğin 5 nolu ekinde yer alan ödünç verilen menkul kıymetler izleme formu düzenlenerek takip edilir. Özkaynak tutarı, sermaye piyasası araçlarının cari değerinin %100'ünün altına düştüğü takdirde, ödünç alan tarafa aynı gün içinde en seri haberleşme aracı ile yazılı olarak özkaynak tamamlama bildiriminde bulunulur. Ancak ödünç alan tarafın aracı kurum, ödünç veren tarafın ise aracı kurumun kendi müşterisi olması durumunda bildirime gerek olmaksızın aracı kurumun özkaynak tutarını başlangıç seviyesine tamamlaması gerekir.

Özkaynağın, bildirimin alındığı gün tamamlanması esastır. Özkaynağın bildirimin alındığı gün itibariyle tamamlanmaması durumunda, aracı kurum tarafından ayrıca bir ihbarname gönderilmesine gerek kalmaksızın özkaynak tutarı ve/veya müşterinin açığa satış nedeniyle hesabında bulunan özkaynak kullanılarak yükümlülükler yerine getirilir ve varsa negatif fark müşteriden tazmin edilir.

Ödünç alınan veya özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarının değerlemesinde 13 üncü maddenin birinci fıkrasında yer alan ilkelere uyulur. Şu kadar ki ödünç alma ve verme işleminin gerçekleştirildiği günde sadece sermaye piyasası aracının bir önceki seans ağırlıklı ortalama fiyatı dikkate alınır.

Müşteri hesabındaki özkaynak tutarının bu maddenin birinci fıkrasında yer alan oranın üzerine çıkması halinde, özkaynak fazlasının kullanım esasları ödünç alanla ödünç veren arasında imzalanacak sermaye piyasası araçları ödünç alma ve verme işlemi çerçeve sözleşmesinde belirlenir.

Ödünç alma ve verme işleminin muacceliyeti

Madde 34 — Ödünç alma ve verme işleminden doğan borç aşağıdaki hallerde muaccel hale gelir.

a) Aracı kurum tarafından yapılan özkaynak tamamlama bildirimine rağmen müşterinin özkaynağı tamamlamaması,

b) Sermaye piyasası araçları ödünç alma ve verme işlemi çerçeve sözleşmesi ile belirlenen ödünç alma ve verme işlemi süresinin sona ermesi,

c) Açığa satışı yapılan sermaye piyasası araçlarının ilgili listeden çıkarılması.

Muaccel hale gelen borç karşılığında, sözleşmede hüküm bulunması kaydıyla, özkaynak olarak yatırılan kıymetler nakde dönüştürülmek sureti ile tasfiye edilebileceği gibi, aracı kurumun hesabına geçirilebilir. Bu durumda söz konusu kıymetler 13 üncü maddede yer alan değerleme hükümleri çerçevesinde değerlenir.

Ödünç alma ve verme işlemlerinden doğan borcun muaccel hale gelmesi durumunda bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde sermaye piyasası araçları ödünç alma ve verme işlemi çerçeve sözleşmesi ve genel hukuk hükümleri uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM
Diğer Hükümler

Müşterilerin özkaynak tamamlama ve/veya takas yükümlülüğünü yerine getirmemesine ilişkin bildirim

Madde 35 — **(Değişik birinci fıkra: Seri: V, No: 81 sayılı Tebliğ ile)** Üç ay içerisinde iki defadan daha fazla nakit ve sermaye piyasası aracı takas yükümlülüğünü ve/veya özkaynak tamamlama yükümlülüğünü yerine getirmeyen müşteriler ilgili aracı kurum tarafından 2 iş günü içerisinde Borsaya bildirilir ve söz konusu müşterilerin kimlik bilgileri Borsa tarafından ilan edilir. Ancak temerrüd tarihi itibariyle 10.000 Yeni Türk lirası ve altında kalan tutarlar veya müşterinin net varlığının %5 ini geçmeyen tutarlar Borsaya bildirilmeyebilir. İşlem gününde emre konu nakit veya menkul kıymet tutarlarının hesaplarında bulunmaması veya emrin verildiği anda peşinen tevdi edilmemesi durumunda bu müşterilerin alım veya satım emirleri hiçbir aracı kurum tarafından Borsada ilan edildiği tarihten itibaren altı ay süre ile kabul edilmez. Bu müşteriler bildirim tarihinden önce almış oldukları vekaletnameler hariç, kimlik bilgileri Borsada ilan edildiği tarihten itibaren bu maddede sayılan yükümlülükleri sona erinceye kadar vekalet alarak müşteri hesaplarında işlem yapamazlar.

İMKB mevzuatında yer alan boykota ilişkin hükümler saklıdır.

(Ek üçüncü fıkra: Seri: V, No: 78 sayılı Tebliğ ile) Birinci fıkrada yer alan tutar, Maliye Bakanlığınca ilan edilen yeniden değerleme katsayısı oranında her yıl artırılır.

Kaldırılan hükümler

Madde 36 — 27/12/1994 tarihli ve 22154 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri: V, No: 18 sayılı Kredili Menkul Kıymet, Açığa Satış ve Menkul Kıymetlerin Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Tebliğ yürürlüğe girmeden önce Kurulca kredili menkul kıymet, açığa satış ve menkul kıymetlerin ödünç alma ve verme işlemleri izin belgesi iptal edilen aracı kurumlar bu Tebliğde yer alan mekan, teknik donanım, personel, muhasebe sistemi gibi şartları yerine getirerek söz konusu faaliyetlerde bulunmak üzere Kurula müracaat edebilirler. Bu aracı kurumların başvuruları müracaat halinde Kurulca değerlendirilir.

Hali hazırda kredili menkul kıymet, açığa satış ve menkul kıymetlerin ödünç alma ve verme işlemleri izin belgesine sahip olan aracı kurumlar için 4 üncü madde hükmü uygulanmaz.

Yürürlük

Madde 37 — **(Değişik: Seri: V, No: 69 sayılı Tebliğ ile)** Bu Tebliğ 1/1/2004 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 38 — Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

EK/1

Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alımı İşlemlerinde Özkaynak Hesaplanmasına İlişkin Örnek

	I	II	III	IV	V
	Kredili İşleme Konu Kıymetlerin Cari Piyasa Değeri (TL)	Özkaynak Olarak Yatırılan Nakit veya Sermaye Piyasası Aracının Cari Piyasa Değeri (TL)	Kullanılan Kredi Karşılığında Satın Alınan Sermaye Piyasası Araçlarının Cari Piyasa Değeri (TL)	Kredi Tutarı (TL)	Özkaynak Oranı (TL)
	(I) = (II) + (III)	(II)	(III)	(IV)	V= (I–IV/I)
1. gün (Hesabın açıldığı gün)	10,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	% 50
2.gün	8,000,000	3,000,000	5,000,000	5,000,000	%37
3. gün (Bildirim Günü)	7,000,000	2,000,000	5,000,000	5,000,000	% 28
Bildirim Sonrası	10,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	% 50

2. gün: Özkaynak olarak getirilen kıymetin fiyatının 2 milyon TL azalması durumunda özkaynak oranının (% 37) asgari özkaynak oranından (%35) daha yüksek olması sebebiyle özkaynak tamamlama bildirimine gerek bulunmamaktadır.

3. gün: Özkaynak olarak getirilen kıymetin fiyatının 3 milyon TL azalması durumunda özkaynak oranının (%28) asgari özkaynak oranından (%35) daha düşük seviyede gerçekleşmesi sebebiyle aracı kurum tarafından özkaynak tamamlama bildirimi yapılması, müşteri tarafından da özkaynak oranını Tebliğde öngörülen başlangıç özkaynak oranına (% 50) artırılmasını teminen (3 milyon TL değerinde) ek özkaynak getirilmesi gerekmektedir.

EK/2

KREDİLİ SERMAYE PİYASASI ARACI ALIMI İŞLEMLERİ İZLEME FORMU

Tarih:
No :

Müşteri		Özkaynaklar			Kredi Hesabının Bakiyesi	Kredili Alınan Hisse Senetlerinin Cari Değeri	Hesaplanan Özkaynak	
No Adı	Özkaynak Oranı	Nakit	Menkul Kıymet				Tutarı	Oranı
			Cari Piyasa Değeri	Özkaynak Olarak Kabul Edilen				

EK/2-A

AÇIĞA SATIŞ İŞLEMLERİ İZLEME FORMU

Tarih:
No :

Müşteri		Özkaynaklar			Açığa Satış Hesabının Bakiyesi	Açığa Satılan Hisse Senetlerinin Cari Değeri	Hesaplanan Özkaynak	
No Adı	Özkaynak Oranı	Nakit	Menkul Kıymet				Tutarı	Oranı
			Cari Piyasa Değeri	Özkaynak Olarak Kabul Edilen				

EK/3

Açığa Satış İşlemlerinde Özkaynak Hesaplamasına İlişkin Örnek

	I	II	III	IV	V
	İşleme Konu Kıymetlerin Cari Piyasa Değeri (TL) (I) = (II) + (III)	Açığa Satıştan Elde Edilen Hasılat (TL) (II)	Özkaynak Olarak Yatırılan Nakit veya Sermaye Piyasası Aracının Cari Piyasa Değeri (TL) (III)	Açığa Satışa Konu Sermaye Piyasası Araçlarının Cari Piyasa Değeri (TL) (IV)	Özkaynak Oranı (TL) V= (I–IV/I)
1. gün (Hesabın açıldığı gün)	10,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	% 50
2. gün	10,000,000	5,000,000	5,000,000	6,000,000	% 40
3. gün (Bildirim Günü)	10,000,000	5,000,000	5,000,000	7,000,000	% 30
Bildirim Sonrası	14,000,000	5,000,000	9.000.000	7,000,000	% 50

2. gün: Açığa satışa konu sermaye piyasası araçlarının cari piyasa değerinin 1 milyon TL yükselmesi durumunda özkaynak oranının (% 40) asgari özkaynak oranından (% 35) daha yüksek seviyede gerçekleşmesi sebebiyle özkaynak tamamlama bildirimine gerek bulunmamaktadır.

3. gün: Açığa satışa konu sermaye piyasası araçlarının cari piyasa değerinin 2 milyon TL yükselmesi durumunda özkaynak oranının (% 30) asgari özkaynak oranından (% 35) daha düşük seviyede gerçekleşmesi sebebiyle aracı kurum tarafından özkaynak tamamlama bildirimi yapılması, müşteri tarafından da özkaynak oranının Tebliğde öngörülen başlangıç özkaynak oranına (% 50) artırılmasını teminen (3 milyon TL değerinde) ek özkaynak getirilmesi gerekmektedir.

EK/4

ÖDÜNÇ ALINAN MENKUL KIYMETLERİ İZLEME FORMU

Tarih:
No :

Ödünç Alınan Kişi/Kuruluş		Ödünç Alınan Menkul Kıymetlerin Cari Piyasa Değeri	Verilen Teminatlar			Hesaplanan Teminat Oranı
No	Adı/Unvanı		Nakit	Menkul Kıymet		
				Cari Piyasa Değeri	Teminat Olarak Kabul Edilen	

EK/5

ÖDÜNÇ VERİLEN MENKUL KIYMETLERİ İZLEME FORMU

Tarih:
No :

Ödünç Verilen Kişi/Kuruluş		Ödünç Verilen Menkul Kıymetlerin Cari Piyasa Değeri	Alınan Teminatlar			Hesaplanan Teminat Oranı
No	Adı/Unvanı		Nakit	Menkul Kıymet		
				Cari Piyasa Değeri	Teminat Olarak Kabul Edilen	